

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglašom 16 st. na vrsto petič; poslanice, osmrtice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Ptošno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

PORT ARTUR.

PARIZ 19. Današnji »Matin« je priobčilo poročilo svojega dopisnika iz Čifu od 18. t. m., ki je govoril z vojnim dopisnikom »Novosti« in »Novega Kraja«, ki je došel s »Rastropnijem« iz Port Arturja. Isti zstrjuje, da so Japonci od početka obleganja do danes malo napredovali. Posadka je v vsem izgubila 15.000 mož. Mnogi vojski, ki so bili ranjeni, so se že vrnili k svojim oddelkom. Sedaj je živ v obilici in dovolj strelišča. Dopisnik je izjavil, da se zamore Port Artur držati do meseca mares.

Morje pred Port Arturjem je sedaj popolnoma zamrznilo.

Poročilo generala Steseljca.

PETROGRAD 19. (Uradno). Brzobjavka generala Steseljca od 2. t. m. poroča: Srečen sem javiti Vašemu Veličanstvu, da so moje hrabre čete od 25. oktobra do 2. novembra odbile vse japonske napade. Najsilnejši napad je bil dne 30. oktobra, toda tudi tega dne je bil sovražnik na vseh točkah odbit. Istega dne niso Japonci več ponovili napada. Veliko mrličev je ostalo na bojišču nepokopanih. Naslednjega dne je sovražnik dvakrat ponovil napad, toda oba napada sta bila z bajonetni in ročnimi granatami odbita. Nadporočnik Jelšan je bil ranjen na rokav in nogah. Razpoloženje čet je izvrstno. Težko je najti najhrabrejše, vsi se bojujejo kakor junaki.

Japonske izgube.

LONDON 19. Iz Čifu poročajo, da so Japonci pred Port Arturjem izgubili nad 70.000 mož. Sovražne čete so si sedaj zelo blizu.

ČIFU 19. (Agencia Havas). Moživo ruske uničevalke torpedov »Rastropnij« je bežalo na neko kitajsko križarko, ker so po veljavi japonskih torpedov, ki so priplule v pristanišče pretili, da je vjamejo.

Uničevalka torpedov »Rastropnij«.

LONDON 19. »Standard« so sporočil večer iz Tokija: Tukaj se smatra slučaj torpedovke »Rastropnij« v zalivu Čifu kakor kršenje kitajske nevtralnosti, ker ni »Rastropnij« prišel tja radi slabega vremena, ampak le v izrecni namen, da prinese tja depeše. Nekateri tukajšnji listi pozivljajo vlado, naj postopa z vso strogostjo, ako bi še druge ruske ladje hotele priti v Čifu.

Baltiška eskadra.

FAKKEBERG 19. Ruska eskadra, ki je večer na južni strani otoka ukrcala premoč, je danes zjutraj v spremstvu danske topničarke »Guldborgsund« in torpedovke »S. Ebjernsen« odplula proti severu.

Poročila ruskih listov z bojišča.

PETROGRAD 19. Ruski novinar Nošin je došel iz Port Arturja v Čifu. Brzobjavil je »Novostim« dne 17. t. m. ter potrdil, da so bili vsi japonski napadi odbiti. Zaslugo, da se trdnjava tako uspešno brani pripisuje Nošin poveljniku Smirnovu in njega pomočnikom ter admiralom Wirenju, Ločinskemu in Grigoreviču ter generalom Konradenku in Beliju. Da je Nošin tendenciozno zamolčal zasluge generala Steseljca, prihaja od tod, ker je Steselj prepovedal Nošinu pisati v »Novi Kraj«.

PETROGRAD 19. Moskovskim listom so brzobjavili dne 15. in 16. t. m.: Japonci prepeljujejo svoje zaloge iz Liaojanga v Jentaj, kamor odpošiljajo tudi sveže čete, ki prihajajo iz Inkava. Razen tega utrjujejo Japonci črto Taitsiho.

PETROGRAD 19. Dopisnik moskovske »Novosti Daja« je imel razgovor z admiralom Bezobrazovom, ki je potrdil, da je »Gromboj« lahko poškodovan. Z czirom na baltiško eskadro je admiral Bezobrazov izrazil bojazen radi vožaje po indijskem Oceanu, kjer bodo japonske torpedovke zasledovale ruske

ladije. Na vprašanje, se bo li zamogel držati Port Artur do prihoda baltške eskadre, ni dal Bezobrazov nobenega odgovora.

Hulska afera.

KOLONJA 19. »Köln. Zeitung« poroča iz Berolina: Angleško-ruska pogajanja, da se imenuje razsodiščna komisija, kateri bi se izročila preiskava hulske afere, napredujejo gladko. Pričakovati je, da prične komisija takoj svoje delovanje, ko se pogodba podpisuje.

Avstrijska zbornica.

DUNAJ 19. Početkom seje je podpredsednik Kaiser naknadno posl. Pernerstorferja radi njegovih večeršnjih napadov na dinastijo pozval na red.

Na govor posl. Pernerstorferja je reagiral tudi ministerski predsednik dr. Körber. Potem ko so bile prečitane došle vloge se je nadaljevala debata o vladni izjavi.

Posl. Demel je govoril o ustanovitvi slovanskih vsoprednic v Šleziji ter je vladi očital, da slavizira in polonizira to pokrajino. Posl. Prade je vzkliknil: Ako se hočete osvoboditi, storite kakor Nemei v Inomostu.

Na to je govoril posl. Tambosi o dogodkih v Inomostu. Med govorom mu je večkrat segel v besedo posl. dr. Erler.

Posl. Pernerstorfer je na to govoril proti temu, da ga je predsednik pozval na red in proti izvajanjem ministerskega predsednika ter je izjavil, da je isti njegove besede napačno tolmačil ter da imajo poslanci pravo kritikovati tudi člene cesarske rodbine.

Ko sta še govorila posl. Lindner in Sternberg je bila seja zaključena.

Brzobjavne vesti.

Iz ogrskih parlamentarnih krogov.

BUDIMPEŠTA 19. Posl. Julij Vlaseica, bivši naučni minister in Ignacij Daranyi, bivši minister za poljedelstvo, sta izstopila iz stranke. Svoj izstop sta opravičila z dogodki na večeršaji seji.

Ogrska magnatska zbornica.

BUDIMPEŠTA 19. Magnatska zbornica je imela danes pod predsedstvom grofa Czakyja sejo, katere so se udeležili vsi člani vlade. Grof Zechy je omenil dogodke v poslanski zbornici ter izjavil, da utegnejo imeti isti resne ustavne posledice. — Grof Fran Tigyazo je prosil predsednika, naj pazi, da se bodo vršile ustavne frne. Nato je bil prečitani kraljev reskript, da se zaključijo zasedanje, nakar je bila zaključena seja.

Indijski podkralj.

LONDON 19. Lord Curzon je zopet imenovan indijskim podkraljem. Ker odpotuje v Indijo, ga je kralj večeraj vsprejel v avdijenci.

Portugalska kraljevska dvojica.

LONDON 19. Portugalska kraljevska dvojica zapusti, kakor je sedaj znano, London dne 10. decembra ter se poda preko Portsmoutha in Cherbourga v Pariz, kjer se bo mudila nekoliko dni. Iz Pariza se vrne kraljevska dvojica naravnost v Lizbono.

Makedonija.

CARIGRAD 19. Še ostali trije avstro-ogrski orožniški častniki despejo v ponedeljek v Skopje.

Dinamit in puške v Solunu.

BELIGRAD 19. Kakor poročajo »Beogradske Novine«, je bilo v četrtek najdeno v solunskem zalivu 18 zabojev dinamita in 800 pušk, ne ve se od kod je ta pošiljatev dospela.

Velika eksplozija plina.

CHICAGO 19. Kakor je dosedaj konstatirano je eksploziralo v tukajšnji plinarni 18 rezervarjev plina. — Ponesrečilo je 40 oseb. Osem mrličev so že našli. Iščejo še 10 oseb, ki so najbrž tudi prišle ob življenje.

Romunska zbornica.

BUKAREŠT 19. Uradni list je priobčil kraljev dekrat, s katerim se sklicuje zbornica na redno zasedanje za 15/28. novembra t. l.

Nemiri v Arabiji.

CARIGRAD 19. O nemirih, ki so nastali v Medini (Arabija) manjkajo podrobnosti. Iz Sirije je bilo beja odposlanih tja nekoliko batalijonov.

Italijanski dijaki v Trentu.

TRENT 19. Včeraj popoldne je do spelo semkaj 14 dijakov, ki so bili spuščeni na svobodo. Na kolodvoru jih je pričakovala velika množica naroda.

Iz Hrvatske.

Zagreb, dne 18. nov. 1904.

Nesrečne madjarske šole, ki jim je edini namen, da pod krinko liberalizma polagoma potujejo brvatsko deo, so teh dni že zahtevale svoje prve žrtve. Deset let ječe! Ni-li to strašno? Čitatelji se gotovo še spominjajo, kako sem svoj čas pisal, da so nekateri mladeniči v Vukovaru poskušali zažgati tamošnjo madjarsko šolo.

Teh dni se je vrnila pred kazenskim sodiščem v Osijeku razprava proti omenjenim mladeničem, ki niso mogli gledati, kako se v Hrvatski, v zemlji, ki so jo naši predniki namočili s svojo krvjo, gradijo madjarske šole, s katerimi bi se imela razširati luč arpadovske kulture. In naše kazensko sodišče je hitelo, da obrani tisto baže razžaljeno madjarsko kulturo, ter je obsodilo enega mladeničev na pet, drugega na tri in tretjega na dve leti težke ječe. Vseh skupaj torej na deset let ječe!

Tako se, evo, postopa na voljo Madjarov! Radi njih je bilo za kratek čas odložen zasedanje hrvatskega sabora in to le radi tega, ker grofu Tiszi ravno sedaj treba mamelukov, ki bi glasovali za njegove operacije proti madjarski opoziciji. Na brzobjavni poziv odšla je torej v Bumdimpešto dična »večina« naših »štirideset« Khuenovcev najčisteje krvi. Ti bodo tam zastopali »hrvatski narod«. Ob takem zastopanju res ni čudno, da se v madjarski zbornici ališijo toliki silni napadi proti nam. Naša »štiridesetorica« ima namreč zamašena ušesa, ko gre za branjenje hrvatskih svetinj, nasprotno pa ima odprta usta, ko treba glasovati za o o, kar želi iz vesti graf Tisza proti madjarski opoziciji.

Sigurno ste tudi Vi že doznali iz novin, kakov poraz je doživela madjarska v našem občinskem zastopu dosedaj gospodujoča klika že na občinskih volitvah za I. razred. Izmed osmero izvoljenih kandidatov jih je bilo šest na listi neodvisnega meščanstva, dva pa na listi velikega župana pl. Nikolića. Ta dva sta javni beležnik Fran Arnold in mestni sodnik Nikola Gavella, ki sta pa že izjavila, da tudi ona izstopita iz kluba dosedanje večine občinskega zastopa.

A ravno sedaj, ko zaključujem ta list, naznanjajo posebna izdanja naših listov, da je za madjarsko kliko še huji in nerazmerno občutni udarec s tem, da je sijajno propala tudi v II. volilnem razredu — torej v razredu, ki je takorekoč »uradniški« volilni razred, torej v razredu, kjer so sami zbog svojega službenega položaja najbolj odvisni elementi. V tem razredu ni bil definitivno izvoljen ni en sam madjarski kandidat, a le en sam njih (Bulvan) pride v ožjo volitav z neodvisnim drom. Pajo Teodorovičem. A š tu je vse nade, da naše meščanstvo, — ki je na glavni volitvi tako odločno pokazalo, kako treba obračunati z nevradnimi ljudmi, — tudi na ožji volitvi pripomore neodvisnemu človeku do zmage.

Tako imajo torej zastopniki neodvisnega meščanstva že danes absolutno večino v bodočem mestnem zastopu. A ker je bil III. razred, ki bo volil jutri, že popred opozicijonalen in se splh Madjaroni niti ne udeležujejo volilne borbe, se more reči, da po madjarski kliki izgine vsaka sled v zastopu metropole hrvatskega naroda, v kar je bil že zadnji čas! To osvobođenje naše prestolnice iz jarma madjarskega pozdravi gotovo z največjo radostjo ves slovanek jug. Milan.

Balkansko pismo.

Beligrad, dne 15. novembra 1905.

Včeraj se je sestala srbska »Nar. Skupština«, a jutri jo otvori kralj Peter s prestolnim govorom.

Pred sestankom »Nar. Skupštine« govorilo se je mnogo, da pride do razpora med obema faktejama radikalne stranke. Ali vse te vesti, ki so jih trosili oni, ki bi se želeli takega razpora so se pokazale neosnovane, ker vlada v radikalnih vrstah popolno soglasje. To pa je velike važnosti ne samo za tok notranje srbske politike, ampak tudi za tok vnanje politike. Srbija, kateri je radi njenega položaja in radi številnosti srbskega plemena na slov. jugu usojeno, da postane jugoslovanski Pjemont, mora imeti eno močno stranko, ki deluje v jugoslov. smislu. Tako stranko pa ima tudi Srbija v radikalni stranki. Razpod v radikalnih vrstah bil bi lahko usodnega vpliva na tok zdrave nečlonalne politike Srbije. Zato so tudi govorili vedno orazpore oni, katerim ni povolji nacionalna politika sedanje srbske vlade, a to so v prvi vrsti dunajski in budimpeštanski agenti. Zalibog pa tudi nekateri Srbi, katerim bi ugajalo, ko bi navstali med Srbjo in Bulgarsko isti odnošaji kakor so bili — za časa Slivnice in Pirota. Ali, kakor sem že rekel v zadnjem svojem pismu, ta struja nima v Srbji skoro nobenega vpliva!

V bolgarskem Sboranju se že nekaj dni vodi živahna debata o prestolbi besedi kneza Ferdinanda. In z veseljem javljam Slovincem da se zelo simpatično govori o zvezi se Srbijo, katere potrebo je knez naglašal v prestolni besedi.

Sicer je med Bolgari še vedno precej ljudij, ki mislijo, da je Bolgarska lahko močna in — »velika« (?) tudi brez Srbije — to so oni, ki so veliki rusofobi in ki so zagnali nezasnanski krik zato, ker je jugoslov. omladina poslala brzobjaven pozdrav Kuropatkinu. Ali ti ljudje v svoji neumni mržnji proti Rusiji pozabljajo, da se je Kuropatkin pred 25 leti bojeval za bolgarsko svobodo, da je tudi on prelivaval kri za Bolgare — bil je namreč ranjen v bojih na Šipki.

Moram pripomniti, da so največji soviniteli na Bolgarskem ravno socijalni demokratje, ki pa imajo svojih privržencev skoraj izključno samo v inteligenciji, ki je studirala v Nemčiji, in se tam navzela sovražstva Slovanstva.

Čudni ljudje so ti bolgarski socijalni demokratje! Videli so v Nemčiji socijalne demokrate, pa mislijo, da jih morajo tudi na Bolgarskem imeti, ali s tem ne mislijo, da je Nemčija druga, a Bolgarska druga in da je na Nemškem možno in primerno marsikaj, kar na Bolgarskem ni! Nočem se pčati s tem vprašanjem natančneje, ali konstatiram fakt, da ta »socijalno-demokratska«, bolgarska inteligencija ni našla v masah bolgarskega naroda nobenega odziva, ali protislovanstva je ostala — dala se je dobro pripraviti od Nemcev...

No, pustimo to! Bodmo žveseli, da je toliko v Srbiji kolikor na Bolgarskem onih, ki so proti vjedinenju, le neznatno število in da si ideja o vjedinenju vedno bolj krči pot. To je edino zdrava narodna misel, ki tudi med Hrvati zadobiva vedno več pristašev, a med Slovence govori o vjedinenju Jugoslovancov najbolj jasno in glasno ravno Tržačani, kar je znamenje, da so oni politično zreli in ne — strahopetni. M. Pl.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 19. novembra 1904.

V kakov namen skuša portartursko brodovje prodreti blokada?!

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

I.

Ako bi portartursko rusko brodovje prodrlo blokado in bi ubeglo v Vladivostok, imelo bi to ta pomen in to vrednost, da bi

tudi japonsko brodovje potegnili za seboj proti Vladivostoku. S tem bi Port Artur izgubil jako veliko na oblegovalni vrednosti, ojačel bi zopet po dohajanju džunk in Nogi bi sploh ne mogel — brez sodelovanja flote — uzeti trdnjave. Isti odnosi so bili bržkone tudi dne 10. avgusta v povod, da je rusko brodovje skušalo prodreti blokado.

Če ti se bil tedaj posrečil ta poskus in bi bilo brodovje odšlo v Vladivostok, potem bi imeli danes oblegovanje in blokiranje — Vladivostoka. Ta, druga mogočna strategična oporna točka za razvrščanje ruske armade bi bila vezala — podobno Port Arturu — še eno japonsko armado 100.000—150.000 mož. Tako bi se bila japonska strategija odlikovala s hkratnimi operacijami na treh bojiščih: južno od Mukdena bi bila Oyame glavna vojska, Nogi pred Port Arturjem in vojska pri Vladivostoku — japonska strategija bi se bila odlikovala v veselje Kuropatkina.

Vladivostok bi bil odzvel velik del bremen Port Arturja in Kuropatkinu in japonski vsepi bi bili, seveda, še le prav neznašli.

Sedaj je vprašanje: zakaj so Rusi začetkom vojne poslali v Vladivostok le štiri križarje, a v Port Artur 6 velikih bojnih ladij in 5 križarjev? Namen tej razdelitvi je utegnil biti ta le:

1) da se japonsko razvrščanje preloži v južno Mandžurijo. Če bi bil Kuropatkin hotel, da se japonsko razvrščanje izvrši na vztočni strani, potem ne bi mu bilo trebalo drugega, nego da bi bil odredil nasprotno obdelitev obeh trdnjav z vojnimi ladjami. Japonci bi bili najprej blokirali in oblegovali Vladivostok.

Z eno besedo: jaz hočem poudariti, da je Kuropatkin (kakor tedanji vojni minister) v sporsumljenju z admiralom Aleksajevim (tedanjim mornariškim vrhnim poveljnikom) odredil gornjo razdelitev ladij edino le iz kopno strategičnih ozlogov!

To svoje mnenje utemeljujem tako-le:

Vodstvo ruske vojske je vedelo, da gre Japoncem v tej vojni pred vsem za to, da rusko silo na morju v vztočni Aziji napravijo hitro obnemoglo, da jo uničijo, in to še pred prihodom baltiške flote; tako, da bi potem tudi to poslednjo mogli posamično pobiti. Kajti le na gotovo uničenje, ali vsaj obnemoglost ruske moči na morju bi se moglo opirati strategično udretje v Mandžurijo japonske, naglo mobilizovane sile na kopnem! To so vedeli tudi Japonci in so morda še danes tega prepričanja, da se mora tako zgoditi.

Prvi cilj japonske strategične operacije je morala torej res biti ruska vztočno azijska flota. Napasti so hoteli glavni del iste in ga uničiti! (To so tudi deloma izvršili se svojim zavrznim (to znajo Japonci) napadom s torpedi na rusko floto. Op. uredništva »Edinosti«.)

Izvršivši poplave škod, ki ti jih na tem uničevanju pretrpelo lastno japonsko brodovje, še pred prihodom baltiške flote, bi se bil mogel Togo s premočjo vreči na to poslednjo imenovano floto (še bi se bila ista sploh še upala v vztočno Azijo) in jo uničiti.

Slaba blokada pred Port Arturjem.

Iz Mukdena javljajo: Neki iz Tientsina dospeli inozemec je v glavnem stazu pripovedoval, da je blokada pred Port Arturjem zelo slaba. Kitajske džunke jo lahko prodirajo ter dovajajo v Port Artur živine, premoča in streliva. Še nedavno ne bi noben kitajski ribič za največje plačilo riskiral svojega življenja. Danes se sami ponujajo. Vzrok temu je, da je mnogo japonskih vojnih ladij odšlo v japonske doke, da jih popravijo, predno pride baltiška eskadra. Na drugi strani je dobila flotila torpedovk in nekoliko brzih križark tajno povelje. Ladije so vzle seboj mnogo temnega ter se odplule, kakor se govori, nasproti baltiški eskadri, da bi jo v »Rudečem morju« poskusile napasti.

Kitajski general Ma.

Iz Mukdena so sporočili »Lokal Anzeigerju«, da je kitajski general Ma vnovič pomnožil svoje čete ter nastavil za instruktorje japonske častnike. Njegovo vedenje je sumljivo, radi česar Rusi strogo nadzorujejo generale.

Nova naročila v Krupovi tovarni.

Iz Berlina javljajo, da je Kruppova tovarna v Essenu dobila mnogo novih naročil. Število delavcev se je zvišalo na 27.000. Med drugim se izdeluje tudi 200.000 granat popolnoma nove konstrukcije. Ni znano, kdo je naročnik, vendar se misli, da se izdeluje za Japonsko.

Srbska Narodna Skupščina.

Beligrad, 16. novembra 1904.

Danes je kralj Peter s prestolno besedo otvoril »Nar. Skupščino«. Poslanci so bili skoro vsi prisotni, a v diplomatski loži so bili poslanci tujih držav — Turški poslanik Feti-paša je privedel seboj celo ves personal poslanstva.

V prestolni besedi je kralj spomenil, da letos Srbija praznuje stoletnico svoje svobode in da je tudi na viden način proslavila to stoletnico s tem, da se je v obnovljeni Srbiji zopet kronal kralj.

Odnosaji Srbije naspram drugim državam — izvajal je kralj dalje — so dobri, a posebno priručni so odnosaji z Rusijo, s katero vežejo Srbe tradicionalne simpatije, ki so se v Srbiji še povečale, odkar ima ta velika slovanska država vojno v Aziji. Z bratsko Črno goro veže Srbijo še to, da so en narod, a tudi z bratsko Bolgarsko so odnosi vedno bolji, kar dokazujejo tudi izmenična obiska v Nišu in Sofiji.

V prestolni besedi je govora tudi o trgovinskih pogodbah, o notranjem finančnem položaju, ki se je zelo popravil, o vojski itd. itd.

Z besedami: »Z Bogom brata!« — zapustil je kralj »Nar. Skupščino«, a poslanci so ga navdušeno pozdravljali.

Krečansko vprašanje.

Grški princ Jurij, generalni komisar otoka Krete se mudi zopet v Parizu, kjer ga je vže v sprejel v avdijenci predsednik republike Loubet. Princ bi rad prepričal vladarje in državnike, da obstoji edina možna rešitev krečanskega vprašanja v tem, da se otok spoji z grškim kraljestvom. Te svoje nazore je princ Jurij razvijal pred kraljem Elvardom, pred kraljem Viktorjem Emanuelom in sedaj pred predsednikom Loubetom. V tem smislu je deloval tudi pričevo oče, grški kralj Jurij, ko je bil nedavno na Dunaju in v Parizu. Princ Jurij zahteva od vevlasti, da že končno rešijo krečansko vprašanje v gorenjem smislu, sicer da sami Krečani proglasijo združenje otoka z Grško.

Drobne politične vesti.

Pomožnima škofoma v Olomucu sta imenovana prelata dr. Karol Wiener in Ivan Weinlich ter bodeta baje meseca decembra v Olomucu posvečena.

Amerikanski Hrvatje proti baronu Handelu. Razna hrvatska društva v Ameriki so v imenu 50.000 dalmatinskih Hrvatov poslala dr. P. Čingriju, predsedniku hrvatske narodne stranke v Dalmaciji, spomenico, v kateri v ostrih izrazih protestujejo proti razžaljivim izjavam namestnika Handela ter izražajo poslane svoje zaupanje.

Domače vesti.

Pozor! Na današnjem manifestacijskem shodu, ki obeta biti mnogoštevilno obiskan, bodo pazili na red (v dvorani in na trgu) za to določeni reditelji, ki bodo nosili modra znamenja. Tem reditejem se mora sleherni pokoriti in se ravnati po dobljenih nasvetih. Zraven tega prosimo, naj se vsi udeleženci strogo vzdržujejo kakoršnjih si bodi žaljivih vslikov, bodi proti kakemu političnemu sistemu, bodi proti kateri narodnosti. Ne pozabite nikar, da naš današnji namen ni, da bi proti komu demonstrirali, marveč hočemo le manifestirati za svojo pravično stvar.

Vai oni, ki bodo pravočasno šitali te vrste, prosimo, naj razglašajo to med ostalimi udeleženci shoda.

ODBOR

polit. društva »Edinost«.

Za današnji manifestacijski shod.

Poroča se nam, da bodo morda izvestni krog skušali — pretvezno nam v prilog — izkoristiti našo današnjo manifestacijo v svoje posebne namene. Prosimo nasinec, naj se ne dajajo zavajati od nikogar. Naši dolžnost je, da skrbimo za se, drugi pa naj sami skrbijo zase, kakor vedo in znajo!

Smrtna kosa. Iskrenim sočaljem doznajemo, da je preminula po dolgi in mučni bolezni gospica Ernesta Sancin-Drejača, gojenka IV. tedaja ženskega učiteljica v Gorici ter hčerka gospoda Antona Sancina-Drejača, trgovca in posetnika v Škedenju ter bivšega zastopnika I. okraja okoličanskega v mestnem oziroma deželnem zboru tržaškem. Blagi oče in vsa rodbina naj bo uverjena, da sočustvujejo z njo ob tej bitki izgubi vsi tržaški Slovenci.

Častni dan Antona Valentiča. Kakor je »Edinost« že javila na kratko, je slavje, prirejeno minolo nedeljo v Borštu, na čast gospodu nadučitelju Antonu Valentiču, vspele tako, kakor je dostojno toli vzornega in zaslužnega izobraževalca naroda, kakoršen je bil slavljence neprestano skozi dolgo vrsto let.

Poleg društva »Zvone«, ki je bilo prireditelj slavnosti, je došlo od vseh strani prijateljev, znancev in častilcev jubilarja. Na obedu, ki je združil slavitelje, je to poslednje pozdravil s prirečno besedo gospod Štefan Ferluga s prisrčnim nagovorom, v katerem je povdarjal, kako je gospod Valentič skrbno in uzorno vzgajal mladino in jo navajal na prava pota. Ali on ni vodil samo mladine, ampak tudi odraslene. Posebno ljubeč voditelj in učitelj je bil členom društva »Zvone«. Njegove nasvete si je sleherni od tega društva globoko vtisnil v svoje srce, ter si jih ohranil v navodilo.

Na tem lepem govoru se je zahvaljeval slavljence solzami v obeh. Povdarjal je, da ga ganotje premaguje in da ne more dati primerneга izraza svojim čustvom. Oa si ne prišteva nikakih zaslug, ker kar je storil, je vsikdar smatral za svojo sveto dolžnost, ki jo mora vršiti sleherni učitelj, ako je ob enem tudi rodoljub. Sosebno zahvaljuje društvu »Zvone«, ki mu je bilo vsikdar toli milo. Naj le dalje širi izobrazbo med narodom, kakor je doslej. Gsobito mu priporoča, naj pridoo goji priproste narodne pesmi, umetne pa le o posebnih priilikah, na društvenih veselica. Društvo se je doslej držalo te poti, na čemer ima veliko zaslugo njega pevovodja, gospod Ferluga, kateremu poslednjemu častita iz srca.

Po obeh govorih so navzoči prirejali slavljencu prisrčne ovacije.

Na to se je cglasil za besedo župnik-dekan z Opčin, velečastiti gospod Ivan S. avee. Tudi on mora proslaviti gospoda Valentiča kakor svečenik in kakor slovanski rodoljub. Z vznešeno besedo je govornik nspil slavljence in ponovile so se ovacije. Govorili so še gospodje M. Cotič, Alojzij Goriup in F. Martelanc. Prvi je naglašal kako imadanašnje slavje — v hipu, ko v bližnjem mestu narodno sovražstvo praznuje svoje orgije — izrecen pomen kulturne slavnosti in je proslavil okoličanske odličnjake, ki so prihiteli na slavnost, ki je dokazom, da smo mi kulturni element. Drugi govornik se je zahvalil na tej napitnici in je proslavil znanost ter narodno odločnost okoličanov. Pozival je njih, kakor tudi njihove voditelje na vsikdar odločno postopanje. Tretji pa je se svojim znanim humorjem črtal paralelo med nami in onimi, ki so te dni uprzarjali v Inomostu tista barbarstva.

Popoludne je došel na veliko radost vse družbe še velik oddelek pevskega društva »Veselica« iz Škedenja, ki se je vrstilo z »Zvonom« v skladnem krasnem pavanju ob obdrem navdušenju.

Na slavje je došlo več kolegov slavljence in cela vrsta rodoljubov iz okolice, kakor oba gospoda brata Goriupa, gosp. Josip Urbančič, gosp. Jamšek, gosp. šolski nadzornik Nekermann, gosp. Ferdinand Ferluga itd. itd. Slavje se je vršilo v gradu Mocco z njega romantično lego. Z vrha nad graoim imamo diven razgled na morje in na divjeromantično gorovje in jarke proti severu in vzhodu preko Baljunea in vsaga Brega. Prostor okolo grada je zaraščen košatim drevjem, ki nudi v letju obiskovalcu najprijetnejega hlada. Vsa krajina je nekako kos naše Švice in je zato posebno pripraven za poletne izlete in za prirejanje veselice pod milim nebom. Posebna udobnost je tudi, da je kraj ob železniški postaji. Zato opozarjamo na ta kraj, ki je sedaj last našega domačina, so ebao naša društva, ki uči rada prirejajo izlete.

Priznanje »Edinosti«. List »Omnibus«, ki ga izdajajo hrvatski rodoljubi v Pulji, piše: »Vrta boriteljica za prava slovenskega naroda v Trstu, je slavila včeraj obletnico svojega izhajanja v jutro. Želimo dični tovarišci, da bi skoro mogla izhajati tudi v včeršnjem izlanju, a to je odvisno od našega čistojočnega občinstva, ki naj, mesto da se hrani z različnimi židovskimi in spekulantiimi novinami, podpira samo svoje domače novinstvo.

Odlikovanje. Papež Pij X. je podelil težko obolalu glavnemu uredniku dunajske korespondencije »De Information«, gospodu Josipu Grafu, viteški križec sv. Gregorja Velikega.

Tomašević Ante, glasoviti hrvatski atlet in prvi barlec Avstro Ogrske, ki se je v

zadnji čas z vspehom boril v Zagrebu in v Ljubljani, je dospel v Trst terse bo prihodajitorek boril z Nemcem Dietrichbergom v velikem ruskem cirkusu Beketov v gledališču Politeama Rossetti.

Kaže-li to tudi na kulturo? V Ptuju so zasnovali Nemci in nemškutarji tudi svoj »Mädchenheim«, to je menda nekako dekliško zavetišče. Tudi tu je — to se umeje samo ob sebi — eno tolikih središč nemške kulture.

V Ptuju pa imajo tudi velenemškega župana s slovenskim imenom Ornig. Kakor navdušenemu Germanu mora biti temu možu to svetišče nemške kulture posebno k srcu prirasheno, to pa tembolje, ker je g. Ornig ob enem tudi predsednik mestnega žolskega sveta. In kako tesno si mož v resnici vsaj sam predstavlja svoje razmerje do »Mädchenheima«, to smo doznali iz tozadevne interpellacije slovenskih poslancev v deželnem zboru štajarskem. Doznali smo namreč, da je mož na neki slavnosti označil rečeno dekliško zavetišče kakor — svoj harem!!

Stvar bi bila naravnost neverjetna, če bi je ne bili pribili resni možje s parlamentarnim činom. Jedna in jedina olajševalna okolnost za to nekvalifikovano izjavo je, da se je mož zagrešil na — vinski trgatvi. Na vsaki način pa nam nudi primer, kakovo cvetje poganja tu pa tam na gredi — nemške kulture!

Izgubil je neki voznik v ponedeljek svoje perilo na poti iz Trsta v Dekani. Kdor je našel to perilo, zglašil naj se v »Tiskarai Edinost« (Narodni dom), kjer dobi primerno nagrado.

Veselica »Zarje«. Veselica, ki jo je priredilo rojansko pevsko društvo »Zarja« minolo nedeljo v »Narodnem domu« v Bar-kovljah, je privabila mnogo občinstva in je vspele prav lepo v vsakem pogledu. V veliki meri je pripomoglo do lepega vspeha tudi dejstvo, da je blagohotno sodelovalo tudi bratsko pevsko društvo »Kolo« iz Trsta. Vsi pevski zbori — možki in mešani — so se izvajali prav dobro, ženski dvospev Parme »Zapoj mi ptičica glasno« pa je (ob spremeljevanju orkestra) dosegel tolik efekt, da so ga na burno zahtevanje občinstva morali ponavljati.

Istotako so se mogli ponašati rojanski diletantje s polnim vspehom, ki so ga dosegli z uprizoritvijo Jaka Štokes burke: »Ne kliči vraga!«. Namen igre je označen že v naslovu »burka«. A da je bil ta namen res (dosežen v polni meri, o tem sta pričala naprsteni smeh in veselost po vsej dvorani. Igra ima polno momentov, srečno vzeti iz domačega življenja, ki so tu pa tam tako drastični, da se tudi največji melanholik ne more vzdržati smehe. Na lepem vspehu, ki ga je d segla igra minolo nedeljo, čestitamo diletantom, pred vsem pa za našo dramatično toli zaslužnemu spisatelju.

Po veselici se je vnela jako animirana zabava z živahnim plesom. V obče more biti društvo »Zarja« povsem zadovoljno, ker mu je tudi ta zadnja prireditev tako lepo vspele.

Zveza slovenskih posojilnic v Celju bo imela svoj redni občni zbor v četrtek dne 1. decembra 1904. ob 10. uri predpoludne v »Narodnem domu« v Celju se sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Poročilo tajnika oz. revizorja. 3. Poročilo računskih pregledovalcev in — odobrenje računa. 4. Volitev predsednika, odbora in računskih pregledovalcev. 5. Razni nasveti.

V Celju, dne 17. nov. 1904.

Mihael Vošnjak,
t. č. preda.

O pomba. Na občnem zboru ima vsaki v Zvezi stojičji člen le en glas ter sme biti zastopan po pooblaščenju. Eden in isti pooblaščenec ne sme zastopati več nego pet členov Zveze. Udeležiti občnih zborov sme vsaki člen v Zvezi stojičji zadrug, društav in podobborov, toda le na posvetovanju, ne pa na glasovanju.

Občni zbor »Pogrebneга društva na Vrdelci«. Prejeli smo iz III. okraja:

V ponedeljek, dne 21. t. m., bo imelo naše pogrebno društvo svoj 36. občni zbor. To društvo je velike važnosti za nas in naše razmere. Ker pa se nekaj let sem na naših občnih zbora ponavljajo neke homatije, je želeli, da pridejo jutri ob 10. uri predpoludne vsi členi v društvena prostora ter preprečijo morda namerjane nove neprijetne nastope nekaterikov. Vsi, brez izjeme, pridite in ne čakajte, da bi vam še le po kričmah naznanjali vspehe vsakoletnega občnega zbora. Na svidenje jutri!

Družbi sv. Cirila in Metodija v Ljubljani je vplačala trdka Ivan Perdan zopet znesek edentisoč kron kakor delež, pripadajoči naši družbi iz prodaje družbinih užigalic. — Podpirajte, rodoljubne Slovence, zavedni Slovence, to podjetje in razširjajte porabo družbinih užigalic! Saj ima družba do danes od teh užigalic že 14.400 kron prispevka.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je daroval gosp. Smerdel Anton, ker je postal Tržačan, 2 K; Proseški Mohorjani 7 K; v pušici Trgovinske kavarne 2 K 6 st.; nekateri gostje kavarne Balkan 4 K 10 st. — Lepa hvala!

Blagajništvo.

Prvi vinski semenj v Vipavi priredi vipavska občina v nedeljo dne 27. novembra 1904. Točilo in kupčijo bo sklepal vsaki vinar, ki naj v to svrhu prinese seboj eden ali več litrov svojega pridelka za pokušnjo. Semenja prične ob treh popoldne v prostorih g. J. Petroviča v Vipavi. Istotam in istega dne bo ob 1. uri popoldne deželni potovalni učitelj g. Fr. Gombač predaval o umnem kletarstvu. Tega predavanja se sme udeležiti vsakdo. Ujundno se prosi, da posejijo ta semenja izlasti gostilničarji in vinotržci v velikem številu, ker pride prav veliko vinogradnikov iz Vipavskega in Goriškega, ki prinese svoj izborni letošnji vinski pridelok na pokušnjo in na prodaj. Cene letošnjemu pridelku so prilično zmernne.

Radi par čevljev ubil gospodarja. V Rihterovcih na Štajerskem je dne 17. t. m. hlapec Ferd. Müller radi par čevljev, ki mu jih je gospodar obljubil, ubil svojega gospodarja Frana Herica. Radi tega zločina je porotno sodišče v Mariboru obsodilo hlapca na 7 let težke ječe. Obsojeni Müller je bil svojemu gospodarju zadal 23 ran z nožem.

Nezgode na delu. 45-letni težak Andrej Čebobin, stanujoči v Škedenju št. 217, je delal v »Tržaškem tehničnem zavodu«. Včeraj predpoludne pa mu je padel na glavo kos železa ter ga preč je težko ranil. Prišel je k njemu zdravnik društva »Igea«, ki mu je dal najnujnejšo zdravniško pomoč ter ga dal potem odvesti v bolnišnico, kjer so ga vsprejeli v IV. kirurški oddelku.

— 34-letni pomorščak Fran Učetič, ukresan na Lloydovem parniku »Persia«, ki se nahaja na popraviljanju v Lloydovem arzenalu, je včeraj padel z neke višine na krovu istega parnika ter se pri tem težko pobil. Potom zdravniške postaje je bil prenešen v bolnišnico, kjer je bil sprejet v IV. kirurški oddelku. Zdravniki so konstatovali, da so se mu pretresli možgani.

Tatovi v krčmi. Gospa Marija Gotti, krčmarica v ulici sv. Marka št. 35, je prijavila včeraj na policijskem komisariatu pri sv. Jakobu, da so predišočajim neznan tatovi ulomili v njeno krčmo. Prišli da so v krčmo skozi neka vrata, ki se nahajajo na dvorišču. Odnesli so pa seboj nekobko marsele, vermoutha, klobas, slanina in namiznega orodja v skupni vrednosti 113 kron.

Razne vesti.

Koliko stane moderna bitka. Kaj je stala bitka pri Liaojangu? To vprašanje je neki izvedenec izračunal v nekem angleškem časopisu na sledeči način: Bitka se je vdeležilo 125.000 Rusov in 150.000 Japoncev. Ako se od tega števila odšteje rezerve ter se računna dejstva, da se niso mogli vsi vojski naenkrat bojevati, tedaj se lahko vzame, da se je približno 60.000 Rusov in 80.000 Japoncev bojevalo 60 ur. Vsak vojak je porabil 1200 patron, torej skupno 160 milijonov, kar je vredno 8 milijonov kron. Tristo topov, ki so bili v bitki, je izstreljalo kakih 4 in pol milijona granat, ki stanejo povprečno 8 kron torej skupno 36 milijonov kron. V tej svoti niso seveda uračunjeni stroški za popravilo pušk in topov; po dveh ali treh bitkah, kakor je bila ona pri Liaojangu, je taka popravila neobhodno potrebna. Vsak japonski poljski top stane približno 8000 kron. Veliki topovi, ki branijo Port Artur, stanejo do 800.000 kron in vsak strel stane 100 kron. Dosedaj je izdala japonska vlada za vojni material 240 milijonov kron; Rusi so potrebovali dvakrat toliko, tako, da je porabljeno iz raznih evropskih in azijskih arzenalov za 720 milijonov kron vojnega materiala.

Potres. Včeraj zjutraj ob 6. uri 8 min. so v nekaterih mestih srednje Italije, tako v Pratu, Pizi in Livornu, čutili močan, 5 sekund trajajoč potres, ki pa ni napravil škode.

Eksplodizija. V nekem pariškem fotograf-skem zavodu so eksplodirale razne kemične sestavine, v sled česar sta bila razjena fotograf in ena gospa.

Velika tvornica pogorela. V Budimpešti je v sredo pogorel velik del Odelove tvornice strojev. To je bila največja tvornica strojev na Ogrskem.

Zgorela cerkvena streha. Iz Novega Sada poročajo, da je v sredo popoldne zgorela streha novozgrajene tamošnje rimskokatoliške cerkve.

Iz »Škrata«:

»Kaj pa šteješ na prstih! se je zarepen-čil čevljar na svojega vajenca.
»Štejem, koliko hudočnih žen je v hiši.«

»Nu, koliko jih je?

»Z našo gospodinjjo jih je sedem.«

Mojster je prijel za »kneftro«.

»Ne, ne, je zaupil, dečko, jaz sem se vstel, brez naše gospodinjje jih je šest!«

Književnost in umetnost.

»Tržaški Lloyd«, list za narodno gospodarstvo, izlazeči svake subote u Trstu, donosi v svom poslednjem broju sledeči bogati in zanimivi

Sadržaj: Mornarica: Pomorska vlada za Dalmacijo. — Kako rastu troškovi oko državanja brzih parobroda prema porastu njihove brzine? — Trgovina: Trgovačkobrtni muzej u Zagrebu. — Izložbe. — Sastanak trg-obrtn. komora. — Predavanje o hrv. trgovini i industriji. — Izvoz stoke iz Crne Gore. — Nova konzularna akademija. — Výzaz činnosti usjednih umistovaciho odboru. — Vesta, dioničko društvo za industriju petroleja. — Obrt: Prva hrvatska udruga za stolarske i dekorativne proizvode u Zagrebu. — Gospodarstvo: Nova lutrijska igra na čidorednoj i gospodarskoj podlozi. — Prva seljačka zadruga za štednju i zajam u Bosni. — Lutrijska vučenja: Lutrijska vučenja u Austriji. — Radnička vijesti: Kretanje radnika. — Iseljivanje: U Ameriku. — Iz Amerike. — Trgovačka zapisnica. — Kojiževnost. — Svaštice. — Dopisnica uredništva. — Borzovne vijesti.

»Tržaški Lloyd«, preporuča se sam po sebi. On donosi članke u svim strukama narodnog gospodarstva. S toga nijedan otmeniji trgovac, industrijalec, obrtnik, posjednik, pomorac, ne bi smjelo biti bez njega. I svratišta, kavane, gostionice, čitaonica, obćine, štedionice, banke, obrtne i vjersijske zadruge, jednom riječi, svi bi morali držati »Tržaški Lloyd«, kojemu je začeta, da ore i radi na onom polju naše budućnosti, našeg doblisanja, koje je jedino sredstvo našeg uzkrnuća. A to je polje: narodno gospodarstvo.

Predplata na »Tržaški Lloyd« iznosi na godinu K 12.—, a na pol godine K 7.— u celoj monarkiji austro-ugarskoj. Izvan Austro-Ugarske, gdje godj bilo, godišnja predplata iznosi 20 franska u zlatu. Novci i pisma šalju se vlasniku i glavnom uredniku »Tržaškog Lloyd«, gosp. Fr. Kučiniću Trst, V. a Fabio Severo, br. P. 104, T. 246 (vlastita kuća).

Zadnje brzojavne vesti.

Mirovna konferenca.

HAAG 19. (Reuterjev biro). Kakor se govori, se ne bo vršila druga mirovna konferenca pred letom 1906, tudi ne v slučaju, da vse vlade vsprejmejo predlog predsednika Roosevelta.

Nemška vojna mornarica.

KIEL 19. Ob 2. uri popoldne je bila v prisotnosti cesarja Viljema spuščena v morje vojna ladija »N«. Državni kancelar Bülow je imel kratki govor, nakar je cesar Viljem krstil ladjo v imenu Nemčije.

Demisija ministra Todorovića.

BELIGRAD 19. Dočim se vlada trudi, da ohrani v celokupnosti sedanjí kabinet, hoče minister za javne zgrade na vsak način odstopiti. Ta odstop je provzročilo dejstvo, da je minister hotel, da gradi ozkotirne železnice s arabskim kapitalom, dočim je večina skupščine nasprotnega mnenja.

Trgovina.

Borzna poročila dne 19. novembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06—19.09.—, angleške lire K —.—, London kratak termin K 239.35—239.75, Francija K 95.15—95.40, Italija K 95.15—95.45

italijanski bankovci K —.—, Nemčija K 117.56—117.80, nemški bankovci K —.—, avstrijska ednotna renta K 99.90—100.15, ogrska krona renta K 98.—, 98.30, italijanska renta 102.2/4, 103.2/4, kreditne akcije K 671.50—673.50, državne železnice K 649.—, 651.—, Lombardi K 87.—, 88.50, Lloydove akcije K 720.—, 730.—, Srečke: Tisa K 324.—, 326.—, Kredit K 480.—, do 490.—, Bodenkredit 1880 K 305.—, 315.—, Bodenkredit 1889 K 298.—, 303.—, Turške K 132.—, do 134.—, Srbije —.—, do —.—

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.60 % italijanska renta 104.55, španaki exterieur 85.80 % otomanske banke 594.—
Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —.—, unišćirana turška renta 88.17, menjice na London 251.40, avstrijska zlata renta 101.75, ogrska 4/4, zlata renta 102.10, Landerbar —.—, turške srečke 128.25, parizka banka 12.86, italijanske meridionalne akcije 749.—, akcije Rio Tinto —.—, Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolar 88 1/2, Lombardi 3/4, srebro 26 1/2, španaska renta 84 1/2, italijanska renta 104.—, tržni diskont, 3—, menjice na Dunaju —.—, dohodki banke —.—, izplačila bank —.—, Mirna.

Tržna poročila 19. novembra.

Budimpešta. Pšenica za april 10.17 do 10.18; riž za april 7.90 do 7.91; oves za april 7.13 do 7.14; korusa za maj 7.54 do 7.55.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje slabotno, mrtvo. Prodaja 10.000 met. stotov., deloma za 5 stot. znižanja. — Druga žita 5 stot. znižanja. Vreme: dež.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 44.—, frk. za marec 44.50.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za dec. 36.— za marec 36 1/2, za maj 37 1/2, za september 38 1/4, vzdržano. Kava Rio navadno loco 38—40, navadna rešina 41—42, navadna dober, 43—45.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za nov. 27.50 za dec. 27.70, za jan. 27.75, za februar 27.90, za marec 28.—, za april 28.10. Povzeto. — Vreme: oblačno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodočo dobavo, vzdržano, 10 stotink znižanja.

Sladkor tuzemski. Centrifugal pile, prompta K 66.50 do 68.00, za september K —.— do —.—, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Mellap prompta K 68.30 do 69.30, za sept. K —.—, d —.—, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 13 1/2 Sh. Java 14 6 Sh. Mlačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16.25, za riž december 16.25, za januar-april 17.—, za marec-junij 17.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.55 za december 23.80, za januar-april 24.75 za marec-junij 25.15 (mirno). — Moka za tekoči mesec 31.45 za dec. 31.60, za januar-april 32.55, za marec-junij 33.— (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 45.—, za d. cember 45.—, za januar-april 46.25 za maj-avgust 46.— (mirno). Špirt za tekoči mesec 46.75 za dec. 46.75 za januar-april 46.50 za maj-avgust 45.75 (mirno). Sladkor surov 88 1/2 usn nov 34—37 1/2 (mirno) bel za tekoči mesec 40 1/2 za dec. 40 1/2, za jan. april 41 1/2 za marec-junij 42.— (mlačno) rafiniran 72—72 1/2, Vreme: megla.

Trgovina se zaklanja prašiči.

Včeraj je bilo pripeljanih na tržaški trg 160 zaklanih prašičev in dastiravao ni bilo dosti povpraševanja, sa jih je vendar prodalo 120. Cena je bila 1. vrsti kranjskemu blagu K 110.—, furianskemu po K 108.—, okoliškemu od K 100—104.

Dr. Kristin Krstulović

specijalist

za otroške bolezni in ortopedije

Ordinuje od 10 1/2 do 11 1/2 predp. in

od 3. ure do 5. popoldne

v ulici S. Lazzaro 17 I. (Palača Diana).

Za uboge brezplačno vsaki dan razven nedelj in praznikov od 12. do 1. pop.

— Piazza Cavana 1 I. n. —

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori štev. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlje se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Podpisani naznanjajo tužnim srcem prijateljem in znancom, da je naša preljubljena hči in sestra

Ernesta Sancin-Drejač

gojenka 4. tečaja ces. kr. ženskega učiteljskega v Gorici

danes ob 11. uri predp. po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče, v 20. letu svoje dobe v Gospodu zaspala.

Prenos zemskih ostankov predrage pokojnice se bo vršil v ponedeljek, dne 21. novembra t. l. ob 1. uri pop. iz bolnišnice pri sv. Mariji Magdaleni v župno cerkev v Škedenj in potem na pokopališče.

V ŠKEDNJU dne 19. novembra 1904.

Anton, oče Ernesta roj. Krašević, mati.

Ernest, brat: Jelisava, Antonija, Pavla in Marija, sestre.

Brez posebnega naznanila.

Stroj za plesti nogovice se proda po nizki ceni v Androna Romagna 12.

Štedilna peč (Sparherd), nova, se proda v ul. Concordia št. 13 (Vidmar).

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST

Via dell'Acque št. 12. (nasproti Kané Centrale).

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, slivovec in brinjevec. — Izdelki l. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

Otvorila se je nova prodajalnica ulica Barriera vecchia 19

kjer so na izbero zlate in srebrne ure za moške in ženske, kakor tudi zidne ure.

Poprave se izvršujejo z največjo natančnostjo z 2-let. jamstvom.

— Budilnice od gld. 1.50 z 2-let. jamstvom. —

Anton Bucker & Ferdo Haslinger

zaprisežena sodna cenilec ter — urarja južne železnice.

Y manufaktorni prodajalni
Alojzij Galberti
ulica Barriera vecchia 13.
Za bližajočo se jesen in zimo!
Zaloga blaga same novosti
iz tu in inozemskih tovarn.
Izbera moškega in ženskega blaga
(drap, de dame); zimске volnene srajce, maje, jiger, mornarske iz dlakastega bombaža ter vsakovrstne za gospe in otroke.
Izbor fuštanja najnovjših barv in risanj kakor tudi flanel in Lawtannis Odeja od volne ali imbotirana. Zidane in volnene ovratnice ter rute od gl. 1-20 višje.
Izbor delavskih hlač in srajc.
Posebnost: Drobniarje za krojače in šivilje. — Sprejema naročbe moških in ženskih oblek ter perila.
Najzmernejše cene.

SVOJI K SVOJIM!
Prva klet dalmatinskih vin
Biliškov & Arambašin.
v TRSTU, ulica Sanità 22.
TRANSITNA ZALOGA
Lastni vinogradi in nasadi oljk v Kaštelu v Dalmaciji.
Na zahtev se pošilja na dom v steklenicah ali sočičkih.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A
(v lastni hiši.)

ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje)
Cene, da se ni bati nikake konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ustvarjanje cenik določeno in fiksno

MALA OZNANILA

Čevljarnica

Iv. Lekan

TRST ul. Giulia 7 (p. ljud. vrta)
Izvršuje točno in elegant.
vsakovrstna obuvala za
gospo, gospode in otroke.
Specijaliteta: obuvala za
defektne noge; obuvala
po kopitih zad. modela.

Svoji k svojim!

Podpisani priporočajo svojo
zalogo ogla, drva, pre-
moga in drugo razno kur-
javo ter petrolej. Pošil-
janje na dom.
Josip Muha,
ul. Cavana (uhod ulica Ca-
vazzeni št. 3).

NOVO PEKARNO IN SLADČIČARNO

pri Sv. Jakobu
Istreska ulica 12 (zraven št. 10).
Vedno svež kruh. Pošilja-
nje na dom. Sprejema na-
ročila in domači kruh v
pecivo. Pestrežba točna.
Benedikt Suban

Karlo Schönberger

TRST
ul. S. Caterina 11, II
civilna krojačnica

Naročbe in plačila
po dogovoru
Vsaka obleka se izgotovi v 24 ur.

Tovarna kisa

Bruschina & Hrovath
Trst - Riva Grumula 6

Zaloga vinskega kisa
in specijalnih kisov.
Konkurenčne cene.

Jvan Jančar

tehn. konces. zobozdravnik
TRST ul. Torrente 32 II. n.
Delavnica za umetno zo-
bovje. Izvršuje popolno
zobovje iz kaučuka ali zlata
po francoskem sestavu. Po-
prave v 2 urah.
Cene zmerne.
Sprejema od 8-6 pop.

Sobo in kosilo opoldne pri dobri rodbini,
ul. Belvedere ali v bližini, išče
gospodičev. Ponudbe na upravo »Edinosti«.

Velika prazna soba

se odda v
najem pri
samostojni gosp. v ul. Madonna del mare
št. 6, I. nadstropje.

V novi prodajalnici jestvin
in kolonijal Petra Peternel
v ulici Giulia št. 76
je dobili vsakovrstne jestvine
kakor: kava, rž, testenine
(napeljske), sladkor, turčin
in belo moko, naravno maslo,
sveče, milo, jedilno olje prve
vrste po 36 novč.
— Blago vedno sveže. —

Iv. Kopač

svečar v Gorici
priporočajo priznane naj-
boljše in najcenejše
voščene sveče
Cenik brezplačno in franko.

Tomasoni Uisse

Trst slikar-dekorator.
Sprejema delo na steni. De-
koracije sol s papirjem. Sli-
kanje sol in napisov v vseh
slogih in na vse načine. Po-
narejanje les in marmor. Bar-
vanje pohištva, podov itd. Vse
po zmernih cenah, točno in
hitro. — Delavnica: ulica Ugo
Foscolo št. 19.

Prva trž. brusilnica

na električno moč
Gualtiero Cozzio
Passo S. Giovanni št. 2
(vogal ulice Torrente na-
sproti kavarni Chiozza
izvršuje vsakovrstno bru-
šenje in poliranje.
Ima tudi v zalogi vsa-
kovrstne nože itd.

Nova zaloga

ovsa in sena na debelo in
drobno M. vd. Zerquench
ul. Pierluigi di Palestrina
(prej ul. delle Acque) vogal
ul. Coroneo.

Najstarejša

slovenska zaloga, tovarna
pohištva **Andreja Jug**
v Trstu, ul. S. Lucia 18
(zadej tribunala) priporočajo
vsake vrste solidno izde-
lano, svetlo ali temno po-
litirano pohištvo.

MARIJA vdova ČOKELJ

TRST - Via Geppa št. 10 - TRST
priporočajo svojo
NOVO GOSTILNO
katera je preskrbljena
z dobrim vinom ter
mrzlimi in gorkimi
jedili.
Cene zmerne.

Ivan Nodale

ulica Stadion 10
ima v zalogi najpopolnejše priprave za ne-
pregorljivo luč na plin, kajti z istimi so
prihranjeni 40% porabe.
Mrežice „Duplex“, ki gorijo 2000 ur.
— Pripadki. —

V mirodilnici

ALOJZIJA MERMOL

nasl. LEBAN

v Trstu, ulica Barriera vecchia 18.
se nahaja velik izbor barv, čopičev, pokosti, tiska-
nila pol za tapetiranje sob, olje za barve, petro-
lej, spirit za žgati, najfinjši prah proti mrčesom.
žveplo in modro galiceo itd. itd.
podaja redilnega praška za živino.

Oglas.

Javljamo slavnemu općinstvu, da smo otvorili
podrum dalmatinskih vina i rakije droparice
iz Šibenika od vlastitih proizvodov.

U nadi smo, da će se to slavno općinstvo po-
služiti što većim naručbama na veliko, na malo
i za obitelji, franko u kući.

Naša će biti zadaća, da slavno općinstvo za-
dovoljimo u svakom pogledu, umoljavajući is o
da se izvoli osobno ili pismeno obratiti kod:

MAKALE & KULUŠIĆ

Gostilnica: Podrum:
„Alla borgata di Sebenico“ ulica Ghiozza br. 19
ulica dele Ponte br. 6

Tovarna plošč iz cementa in zaloga stavbenschih stvari

Aristide Gualco

v ulici S. Servolo št. 2

Plošče šestoglate
od cm. 17 za 17

Plošče štirioglate
od cm. 25 za 25

Cene zmerne: 15% odbitka.

Trgovci!

Dopisujte v svo-
jih trgovskih po-
slih vedno v slo-
venskem jeziku
in zahtevajte slo-
venske račune!!

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinost“

Spominjajte se družbe

sv. Cirila

in Metoda

v Ljubljani in za

Istro.

Posebno olje, koje je iznašel
Artur Godnig
se imenuje
„RESINOL“.

Moške in deške obleke
v velikej izberi.
Velika izbora črnih oblek
Površniki, ulster, hlače.
Posebnost: bombažne delavske hlače.
FRAN KALASCH
v ulici Arcata šte. 9 (vogal ulice Sapone)

„Al Trifoglio“ **Niko von Perrelli**
TRST — ul. Valdirivo 25 — TRST
(zraven zaloge butelj k. Hackerja.)
Izbira vsakovrstne perutnine, puranov, rac, gosij, piščancev
in piščet, divjačine ter okajenega mesa iz Prage in Gradca.
Izvoz jajc, divjačine in volovskega mesa.

Na Najvišje povelje Njegov. ces. kr. apostol. Veličanstva
XXXVI. c. k. državna loterija
za civilne dobrodelne namene totranske državne polovice
ki je edina v Avstriji postavno dovoljena, obsega skupno
Za denarna loterija, 18.435 dobitkov v gotovini 512.989 kron.
Glavni dobitnik znaša 200.000 kron v gotovini
Srečkanje se bo vršilo nepreklicno dne 15. decembra 1904. Srečka stane 4 krone
Srečke se vdobivajo pri oddelku za državne loterije, DUNAJ, III. Vordere Zollamtsstrasse št. 7, v
loterijskih kolekcijah, tobakarnah, davkarijah, poštnih, brzojavnih in železniških postajah ter
menjalnicah. — Igralni red se daje kupovalcem brezplačno.
Srečke se pošiljajo poštne prosto.
Od c. kr. direktorije loterijskih dohodkov oddelek državnih loterij.

Po visokoj kr. zemaljskoj vladi proglašena ljekovitom
vodom radnloom
Apatovalčka kiselica
naravna alkalično muratična litijska kiselica, vrlo bogata ugljičnom ki-
selinom izvr. tna: **popud kristala čisto stolno piće.** — Glasoviti
lečnički suctoriteti prepisuju ovu kiselico s najboljim uspjehom kod
svih bolesti p glavni organa i grkljana proti ulozma i reumi, kod že-
ludačnog, plućnog, grlenog i svih drugih katara proti hemeroidima (zlat-
noj žili), kod boli bubrega, mjehura, kamenca, šećerne bolesti, zrnati h i
nateklih jeta a, žgaravice i mnogih drugih bolesti. Prokušano izvratno i
nenadkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.
Analizirao je prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr.
pr. f. dr. S. Bošnjaković.
Nagradjena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa
15 zlatnih medalja.
„UPRAVITELJSTVO VRELA APATOVAČKE KISELICE“,
ZAGREB, Illica br. 17.
Dobiva se u svim ličarnama, trg. mirodija, restauracijama i gostionama.
Glavni zastupstvo za Trst i Istru: **Johannes Klingenberg & Comp.**
u Trstu ul. Giorgio Galatti šte. 14.

Manifakturna tvrdka BERTOLI & SBUELZ

Piazza Barriera vecchia 2 in ul. Nuova 38 (naspr. palači Salem).
ponuja za zimski čas
fuštanj velleur z novimi risanji od 25 novč. više
kotenina navadna za rjuhe . . . 13 „ „
bela . . . 18 „ „
bombažna flaneleta . . . po 18 „ „
Velika zaloga žepnih rut, volnenih in svilenih ovratnic
Dlakaste zimske srajce za moške in ženske.
Bogat izbor najfinjšega blaga za ženske obleke, vse po konkurenčnih cenah.
Filijalka ul. Nuova št. 38

== Zahtevajte pri nakupu ==
Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „JELEN“
Ono je **zajamčeno čisto** in vsake brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu
neškodljivo milo naj pazi dobro da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. **Vdobiva se povsod!**
JURI SCHICHT, USTJE na LABI. Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju.

